

Kauhavan Rotaryklubi

40 vuotta nuorisovaihtoa

1976 - 2016

Kauhavan Rotaryklubi
40 VUOTTA NUORISOVAIHTOA
1976 - 2016

Julkaisija: Kauhavan Rotaryklubi

Julkaisuvuosi: 2016

Vastaava toimittaja: Jarmo Vainionpää

Toimituskunta: Matti Jouppi, Leo Latikka,
Seppo Takamaa, Reijo Heinonen, Jarmo Vainionpää

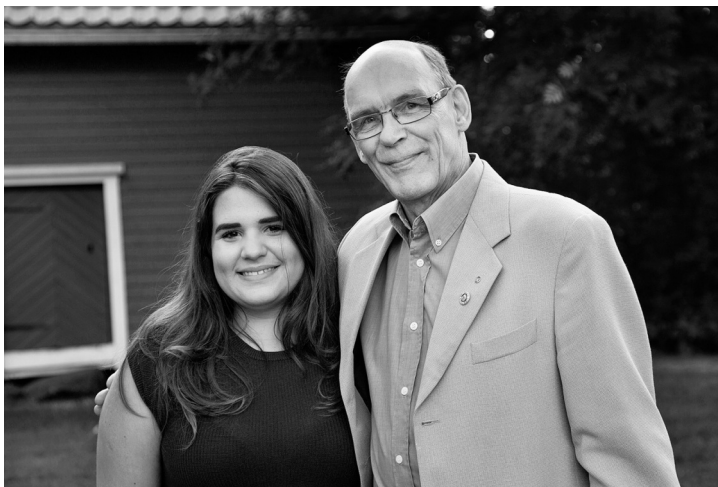
Käännökset: Tauno Vainionpää

Taitto ja kuvankäsittely: Jarmo Vainionpää

© 2016 Kauhavan Rotaryklubi

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 9789523396050

Arvoisa lukija

Rotaryjärjestön toiminnan näkyvimpiä muotoja on nuorisovaihdon eri muodot, vuosivaihto, kesävaihto ja leirivaihto. Vuosittain järjestämme Suomessa noin kuudellesadalle nuorelle mahdollisuuden tutustua vierasmaahan kulttuuriin ja tilaisuuden saada uusia ystäviä eri puolilta maailmaa.

Kauhavan Rotaryklubi on tarjonnut tämän mahdollisuuden kauhavalaisille nuorille jo 40 vuoden ajan. Näiden vuosien aikana olemme lähettäneet 40 kauhavalaista nuorta vuodeksi ulkomaille ja vastaanottaneet 36 ulkomaalaista nuorta Kauhavalle.

Kuten kirjan nuorten kirjoituksista käy ilmi, on heidän vaihto-oppilasvuotensa ollut suuri käännekohta heidän elämässään. He ovat oppineet vieraan kielen lisäksi huolehtimaan itsestään sekä arvostamaan vieraiden maiden elämää ja tapoja. Myös kauhavalaiset isäntäperheet ovat saaneet ikimuistoisia kokemuksia ja elin-ikäisiä ystäviä ottaessaan ulkomaalaisia vaihto-oppilaita perheenjäsenikseen.

Haluan kiittää nuorisovaihtotoiminnan mahdollistamisesta Kauhavan Rotaryklubin jäseniä, isäntäperheitä, Kauhavan Lukiota, Härmän Lukiota sekä muita yhteistyökumppaneita. Antoisia lukuhetkiä!

Matti Jouppi

Kauhavan Rotaryklubin presidentti 2016 - 2017

ROTARYPIIRI 1380 TERVEISET KAUHAVA ROTARYKLUBILLE

Hyvät Kauhavan rotaryklubin jäsenet.

Haluan onnitella teitä ansiokkaasta työstänne nuorisovaihdon saralla neljäkymmenen vuoden ajalta.

Rotaryn nuorisovaihto on yksi toimintamme kulmakiviä ja teillä Kauhavan rotaryklubin jäsenillä se on ollut kirkkaana ohjaamassa toimintaanne.

Nuorisovaihdon avulla lähennämme ihmisiä, niin nuoria kuin vanhempiakin eri puolilta maailmaa.

Nuorisovaihdon ehkä tärkein toimintamuoto on vuosivaihto. Tällöin nuori saa tilaisuuden yhden vuoden ajan opiskella ulkomaisessa oppilaitoksessa ja tutustua hänelle vieraaseen kulttuuriin ja kertoa muille omasta kulttuuristaan ja maastaan.

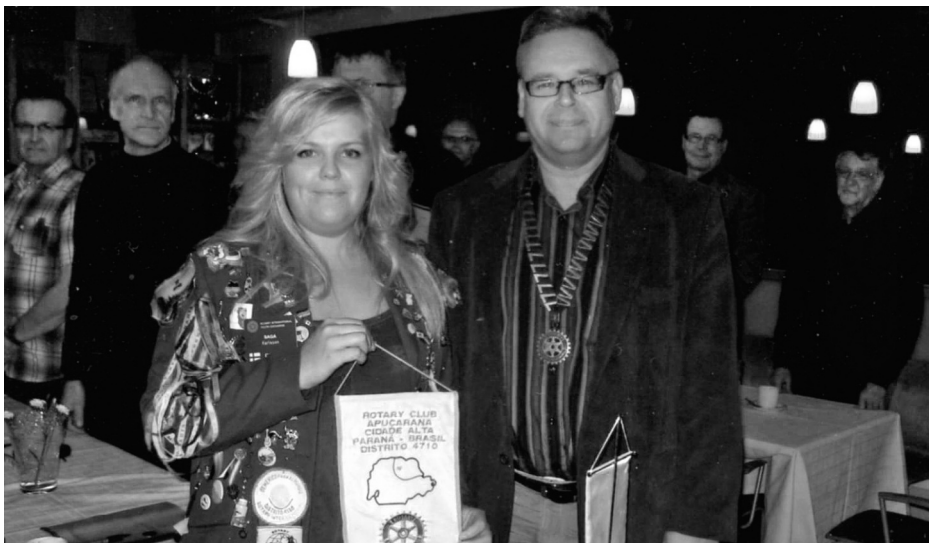
Tuo kulunut aika, neljäkymmentä vuotta nuorisovaihtotoimintaa Kauhavalla on lähentänyt satoja, jollei peräti tuhansia ihmisiä eri puolilta maailmaa ja saanut meidät ymmärtämään sen, ettei yksi ole sen kummempi kuin toinenkaan. Tämän olemme havainneet vaimoni kanssa toimittuamme vanhempina useammalle nuorelle eri puolilta maailmaa. Ero ei ole kansojen tai kansakuntien vaan sukupolvien välillä.

Kauhavan klubin nelikymmenvuotinen työ nuorisovaihdon hyväksi on hieno esimerkki koko piirillemme.

Piirikuvernööri

Erkki Salmu

DG 1380 2016-2017

Vaihto-oppilaat rikastuttavat koulun arkea

Kauhavan lukion arkeen ovat vaihto-oppilaat tuoneet merkittävän lisän 1970-luvun puolivälistä lähtien. Uteliaisuus, elämysten jano, uuden oppiminen, ruohonjuuritason kansainvälisyys ja kielitaidon kohentaminen ovat houkuttelleet Kauhavalle noin 50 ulkomaista vaihto-oppilasta ke-sään 2016 mennessä. Vastaavasti Kauhavalta on lähtenyt vuosivaihtoon noin 45 nuorta neljäkymmenen vuoden aikana.

Moni Kauhavalta lähteneistä vaihtareista on päässyt maailmalle Kau-havan Rotaryklubin avulla. 1990-luvun lopulle asti ylivoimaisesti suosi-tuin kohdemaaksi oli Yhdysvallat. Myös Australia oli hyvin kiinnostava kauhavalalaisten vaihto-oppilaiden keskuudessa vuoteen 2005 asti.

Latinalaisen Amerikan maat - erityisesti Brasilia ja Meksiko - ovat hou-kuttelleet vaihtareita viimeisen kymmenen vuoden aikana. Sen sijaan vaihto Yhdysvaltoihin, Australiaan ja Uuteen Seelantiin on huomatta-vasti vähentynyt.

Sama kehityssuuntaus on ollut nähtävissä myös Kauhavalle tulevien vaihto-oppilaiden kotimaiden osalta. Latinalaisen Amerikan vaurastu-minen ja halu kansainvälistymiseen näkyvät opiskelijavirtana Suomeen päin. Kauhavan lukion vaihtareista suuri osa on viime vuosina tullut Brasiliasta, Chilestä ja Meksikosta. Myös Aasiasta tullaan mielellään vaihtovuodeksi Suomeen. Maatamme pidetään turvallisena ja eksootti-

sena nyt kun nykyinen maailmantilanne näyttää niin rauhattomalta.

Ulkomaiset vaihto-oppilaat tuovat koulun arkeen tärkeää ruohonjuuritason kansainvälisyyttä. Sekä rotaryklubien että muiden vaihto-oppilasjärjestöjen (esim. AFS) nuoret saapuvat Suomeen elokuussa ja aloittavat koulutyönsä pian uuden lukuvuoden alettua.

Vaihto-oppilaat Carlos Lopez ja Pedro Botelho pitämässä puhetta Kauhavan lukion itsenäisyyspäivän juhlassa v.2014

Koulupäivästä ryhtiä elämään

Lukiossa opinto-ohjaaja suunnittelee yhdessä vaihtarin kanssa opinto-ohjelman lukiokursseineen. Alkuvaiheessa lukiokursseissa painottuvat englantia, matematiikka, maantiede, historia sekä liikunnan ja kuvataiteen kaltaiset taito- ja taideaineet. Opinto-ohjelmasta voidaan kuitenkin rakentaa hyvin yksilöllinen opiskelijan omien toiveiden ja taipumusten mukaan.

Meillä rohkeat ja ennakkoluulottomat vaihtaripojat ovat saattaneet olla ainoina miespuolisina osallistujina tyttöjen tanssiryhmissä. Toisaalta ulkomaalaisten vaihtolaiden joukossa voi olla kielellisesti hyvin lahjakkaita nuoria. Yksi saksalaisista vaihto-oppilaistamme omaksui suomen kielen niin perinpohjaisesti, että hän ymmärsi sellaisiakin objektimuotoja, jotka olivat hyvin hankalia jopa hänen suomalaisille luokkatovereilleen..

Säännöllinen koulunkäynti ja riittävän pitkät koulupäivät tuovat vaihto-oppilaan päivään ryhtiä. Tällöin vältetään suureksi osaksi pitkästymi

sen ja koti-ikävä aiheuttamat ongelmat. Kauhavan lukiossa lukuvuosi on jaettu kuuteen noin 30 päivän jaksoon, joista jokainen päättyy koeviikkoon.

Olisi tärkeää, että vaihto-oppilaalla olisi jokaisessa jaksossa ainakin neljä opiskeltavaa lukiokurssia. Tällöin koulukäynti saadaan riittävän säännölliseksi ja vaihtari pääsee hyvin tutustumaan muihin lukiolaisiin. Näin pääsee kouluyhteisön jäseneksi ja vaihto-oppilas solmii ystävyys-suhteita, jotka voivat jatkaa parhaassa tapauksessa koko elämän ajan.

Kouluyhteisö voi osaltaan tukea vaihto-oppilasta vastuuopettajan ja opiskelijakuntatyön avulla. Opettajat lainaavat usein oppiaineisiinsa liittyvää englanninkielistä kirjallisuutta ja voivat myös pitää osan oppitunneista englanniksi. Toisaalta suomen oppimista pyritään myös tukemaan. Tärkeä on myös ottaa vaihto-oppilas mukaan niin koulun arkeen kuin juhliinkin.

Oma aktiivisuus tärkeää

Vaihto-oppilaan sopeutumista Kauhavalle auttaa huomattavasti vaihtarin ja hänen isäntäperheensä aktiivisuus. Suomen kielen opettelu on hyvin merkittävänä vaihto-oppilaan sopeutumisessa. Kielen omaksuminen on tärkeää suomalaisen kulttuurin ymmärtämisen kannalta. Arvostanne isäntäperheet korkealle, joilla on voimia ja kärsivällisyyttä opastaa nuorta suomen kielen saloihin. Suurin motivaatio kielenopiskeluun on niillä vaihtareilla, jotka tulevat englanninkielisen maailman ulkopuolelta Suomeen.

Pidän Rotaryjärjestön tapaa järjestää vaihto-oppilaalle 3-4 isäntäperhetä lukuvuoden aikana hyvänä. Vaihtari pääsee näin tutustumaan useisiin kauhavalaisiin perheisiin. Se tuo arjen kansainvälisyyttä koteihin ja jakaa vaihto-oppilaasta aiheutuvia kustannuksia eri perheiden välillä. Erilaiset perheet rikastuttavat puolestaan vaihto-oppilaan elämää. Jokin perheistä voi olla kiinnostunut kulttuurista, toinen urheilusta ja kolmas matkailusta. Näin vaihtari pääsee osalliseksi perheen aktiviteeteista.

Kauhavalta ulkomailla vaihdossa olleet opiskelijat tuovat myös oman lisänsä koulun arkeen palattuaan. Vaihtovuosi tuo yleensä mukanaan suomalaisen kulttuurin ja koulujärjestelmän arvostuksen. Eniten ulkomailla vaihto-oppilaana olleet ovat harmitelleet vajavaisia ennakkotietojaan Suomesta ja suomalaisesta kulttuurista.

Hyödynnämme vaihto-opiskelijoiden tietoja ja kielitaitoa eri oppiainei-

den opiskelussa. Esimerkiksi kieltenopiskelussa, maantieteessä, historiassa ja kansainvälisissä projekteissa vaihto-oppilaiden kielitaidosta ja vieraiden kulttuurien tuntemuksesta on selvää hyötyä.

Rotaryjärjestön pitkäaikainen kokemus vaihto-oppilastoiminnasta on kunnioitettavaa. Rotaryt kantavat hienosti vastuunsa vaihto-oppilaista. Vaihto-oppilaiden säännöllinen osallistuminen klubikokouksiin on tärkeätä. Rotaryklubien nuorisovaihtoasiamiehillä ja nuorisovaihtotiimeillä on tärkeä merkitys vaihdossa oleville nuorille. Ne voivat antaa tarvittaessa arvokasta apua, jos vaihtarilla tulee ongelmia esimerkiksi koulussa tai isäntäperheissä.

Yhteistyö Kauhavan Rotaryklubin kanssa on kokonaisuudessaan sujunut todella hyvin lukion näkökulmasta. Klubi tunnetaan rotarypiirissä 1380 ansiokkaasta vaihto-oppilastoiminnastaan. Vakiintuneet menettelytavat ja aktiiviset nuorisovaihtoasiamiehet luovat omalta osaltaan pohjaa nuorten kansainvälistymiselle. Tämä sopii todella hyvin Kauhavan lukiolle, joka on profiloitunut yrittäjyyteen ja kansainvälisiin projekteihin.

Kauhavan Lukion rehtori

Toni Uusimäki

Rehtori Toni Uusimäki ja brasilialainen Rotary vaihto-oppilas Giovanna Bertoni Kauhavan lukion vuoden 2016 ylioppilajuhlissa

Vaihto-oppilastoiminnan alkuvaiheet Kauhavalla

Veli Pernaa

Toiminnan ideointi alkoi muistaakseni syksyllä 1975. Klubikokouksissa tunnusteltiin, olisiko Kauhavan rotarien nuorisossa ulkomaille lähtijöitä ja vastavasti, olisiko rotaryperheissä kiinnostusta majoittaa vaihto-oppilas kotiin muutamaksi kuukaudeksi. Kumpaankin löytyi selvästi halukkuutta, ja asiat johtivat siihen, että lukion toisella luokalla ollut Päivi-tyttäreemme valittiin ensimmäiseksi lähtijäehdokkaaksi. Asian muodollisuudet etenivät hyvässä järjestyksessä ja hänen matkansa suuntautui Kaliforniaan Sacramenton lähelle. Kauhavalle ensimmäiseksi vaihto-oppilaaksi saapui samanikäinen Cherie Coloradosta.

Amerikkalaistytön saapuminen herätti tietysti suurta paikallista huomiota, mutta alkuun päästiin varsin sujuvasti. Cherie aloitti insinöörikapteeni Martti Hännisen perheessä ja sen jälkeen jatkoi meillä Ilmasotakoulun asuintiloissa. Seitsemäntoistavuotias amerikatatar ohjattiin yhteiskouluun, mikä sekin sujui luontevasti; olihan jo rotareissa oppilaitoksen omaa opettajakuntaa edustettuna. Cherie ei ollut kovin innostunut koululainen eikä esimerkiksi suomen kielen opiskelu juuri edistynyt, mutta hän oli kiltti ja hyvin mukautuvainen ja yleensäkin tyytyväinen oleskeluunsa. Ehkä vastoin odotuksia, suuren maan nuoriso ei yksilönä ollut mielestämme ikäänsä nähden sen kehittyneempää kuin suomalaiset lapset, pikemminkin päinvastoin.

Kokonaisuudessaan voi sanoa, että tulokkaan sijoittaminen perhe- ja kouluyhteyteen sujui yllättävän helposti; hän vain ”korvasi” samanikäisen perheenjäsenen täksi lyhyehköksi jaksoksi.

Vaihto-oppilastoiminta sai saman tien jatkoa, kun klubi päätti toistaa ensimmäisen vuoden kokeilun uudelleen. Matkaan lähetettiin jälleen perheemme tytär, tällä kertaa Päivin nuorempi sisar Minna, jonka matka suuntautui Uuden Englannin alueelle Massachusettsiin Bostonin lähelle. Vaihdoikkaaksi saapui kolmannen polven amerikansuomalainen, hieman suomea osannut Patricia Lehtola. Hän oli edeltäjänsä aktiivisempi ja enemmän tiedonhaluinen ja sai siten ilmeisesti paljon enemmän irti vaihtovuodestaan. Kun hän oli lähtöisin kotimaakuntansa maaseudulta, hän oli kiinnostunut myös suomalaisesta maataloudesta. Ilmeisesti hänen oleskelunsa Matti Sippolan maatilalla muodostui Patriciaalle hyvin antoisaksi.

Patricia osoitti tarmokkuuttaan myös sillä, että hän pyrki oleskelunsa aikana kehittämään suomen kielen taitoaan. Tässä mielessä hän laati lähtövaiheessa kirjoituksen pitäjälehti Kauhavaan. Puhe löytynee lehden arkistosta.

Vaihto-oppilaille pyrittiin järjestämään laajemminkin mahdollisuuksia tutustua suomalaiseen ympäristöön. Tässä mielessä me teimme matkoja lähietäisyydelle lähinnä viikonvaihteissa. Tällöin käytiin esim. kesämökillä ja joissakin

paikkakunnan nähtävyyksissä. Rotarypiiri järjesti myös piirikohtaisia retkiä kaikille alueen vaihdokkaille, joihin myös meidän tyttömme osallistuivat. Nämä tapaamiset, joiden yhteydessä heillä oli tilaisuus keskustella omaa äidinkieltä puhuvien kanssa, näytti oleva heille kovasti mieleen. Ehkä he saivat näillä tapaamisilla jonkin verran vastinetta koti-ikävänsä.

Luonnollisesti vaihto-oppilaat vierailivat myös klubin viikkokokouksessa, jossa heitä jututettiin ja kyseltiin heidän tunnelmiaan.

Jälkeenpäin on perheemme ollut hieman tekemisissä niiden perheiden kanssa, joissa omat tyttämme ovat olleet vaihto-oppilaina. Seuraavassa on vaimoni lyhyt kuvaus tällaisesta tapaamisesta USA:ssa vuonna 1980.

Pia Kyllikki Pernaa - Päivin isäntäperheitä tapaamassa Kaliforniassa

Kuten aiemmin on jo kerrottu, onnekas sattuma perheellemme oli pitäjämme rotaryklubin aloittama vaihto-oppilasvierailu vuonna 1976. Tällöin esikoisemme Päivi pääsi vaihto-oppilaaksi Kaliforniaan, ja myöhemmin vuoden kuluttua Minna-tyttäreemme Massachusettsiin. Vastavuoroisesti kotiimme tuli muutama kuukauden ajanjaksoksi amerikantyttäret.

Onneksi olin tällöin kotiäitinä, jolloin näille vieraille liikenä paremmin aikaa. Innostuin heti esimerkiksi suomen kielen opettamiseen. Kotiin ilmestyi tarra-lappuja kaikkialle: huonekaluihin, tauluihin, keittiöön jne. Lapuissa oli tekstattuna englannin ja suomenkielinen sana merkitsemään kyseistä asiaa. Tämä nopeutti huomattavasti näiden nuorten kielen oppimista, miksei myös meidän omaa englannin taitoa.

Nuorilta vierailtamme puuttui kokonaan elämymatkailu laivalla. Lähdimme autolla Vaasaan ja sieltä risteilylle Uumajaan. Puitteet eivät olleet Amerikan mitoissa, mutta näille tytöille kokemukset olivat varmasti ikimuistoisia.

Koti-ikävä näillä nuorilla ihmisillä tietysti kasvoi joulun lähestyessä. Kirjoitin siitä Kauhavan Jouluun pienen kuvauksen vuonna 1977: ”Patricia, lainatyttöni lännestä”.

Päivin perheet Sacramentossa olivat meihin kirjeyhteydessä ja kutsuivat käymään. Toteutin kutsun kesällä 1980 samalla kun kävin tervehtimässä sukulaisiani Vancouverissa. Matka sieltä Kaliforniaan, vierailut kodeissa ja paikallisissa rotaryklubeissa olivat ikimuistoisia. Amerikkalainen vieraanvaraisuus ja elävä mielenkiinto suomalaisiin oli hämmästyttävää melkein liikutukseen asti.

Vaikutelmia Rotary vaihto-oppilastoiminnasta

Vaihto-oppilastoiminta oli alusta lähtien hyvin rikastuttava laajennus klubin toimintaan.

Koska rotarytoiminta on kansainvälistä ja jopa maailmanlaajuista, vaihto-oppi-

laat olivat konkreettinen havaintoesimerkki aatteen kansainvälisyydestä. Kun vaihdokkaat liittyivät mukaan paikkakunnan oppikoululaisiin, he puolestaan välittivät siellä kansainvälisyyttä ja olivat omiaan laajentamaan myös pitäjän koulunuorison elämäkatsomusta vieraan maan ihmisistä ja elämästä.

Omalle perhepiirille vaihto-oppilaat toivat luonnollisesti välittömän vaikutelman heidän kotimaastaan ja sen ihmisistä. Englannin kieli tuli tutummaksi ja sikäläiset pöytä- ym tavat niin ikään. Omille lapsille, joille oli onnekaasti tullut mahdolliseksi viettää vuosi ulkomailla, matka oli tietysti ainutlaatuinen elämys. Sen vaikutus jo opitun kielen kannalta oli hyvin tärkeä, ja yleisenä elämän kokemuksena tavattoman hyödyllinen.

Vanhana isäntäperheenä ja vaihto-oppilaiden vanhempina me haluamme välittää Kauhava rotaryklubille erittäin lämpimät henkilökohtaiset kiitokset siitä, että meidän lapsillamme oli mahdollisuus päästä vaihto-oppilaiksi Yhdysvaltoihin. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö rotarytoiminnan tämä muoto olisi alusta lähtien tuottanut hienoa tulosta ja laajalle ulottuvaa, pitkäaikaista hedelmää.

TARMOKAS TYTTÖ USA:STA

Kauhavan-Härmän Rotaryklubi on osallistunut kahtena viime vuotena kansainväliseen nuorisovaihtoon. Päivi Perna oli lukuvuoden 1976-77 Yhdysvalloissa ja Pernaan perheessä vieraili vastavuoroisesti Cherie Wagner Nevadan osavaltios- ta USA:sta. Viime vuoden ajan on Kauhavan klubin vieraana ollut Patricia Lehtola Bridgewaterin kaupungista Massachusets'in osavaltios- ta. Hänellä on täällä ollut vuoden aikana monta "äitiä ja isää", Veli ja Pia Perna, Seppo ja Paula Hanhimäki, Matti ja Salme Sippola, Aila ja Yrjö Peljo sekä Jussi ja Kyllikki Tuuri.

Minna Perna on jo palannut vuoden koulumatkalta "Massan" osavaltios- ta Hinghamin kaupungista. Patricia on sensijaan edelleen täällä Suomessa. Hän on niin ihastunut maahamme, ettei ole malttanut lähteä vielä kesäkuulla pois. Tällä hetkellä on hän kiertämässä Kaakkois- Suomea Ylihärmän seurakuntanuorten kanssa.

Patricia on ollut ahkera koululainen. Se selviää parhaiten oheisesta kiitoskirjeestä ja sen sisällöstä. Ku- kapa meistä kykenisi laatimaan täl- laisen englanninkielellä yhden vuoden opintojen jälkeen!

Rotaryvaihdossa Kaliforniassa 1976 – 1977

Päivi Åkerblad (os. Pernaa)

Elokuun aamuna lähdettiin äidin kanssa Lauttamukseen. Viimeisiä hankintoja. Ehkä vaatteita, ehkä tuliaisia. Koulun kohdalla oli väkeä ja tungosta. Ikkunan ohi vilahti tuttuja kasvoja. Oli kouluvuoden ensimmäinen päivä, mutta en jäänyt autosta. Olo oli hieman epätodellinen. Innostunut, levoton, ja tietenkin jännittynyt.

Kaksi vuorokautta myöhemmin katselin pienen makuuhuoneen ikkunasta ohi vilisevää suurkaupunkia. Oltiin matkalla San Franciscon lentokentältä sisämaahan. Isäntäperhe oli huomaavaisesti ottanut matkailuautonsa, jotta voisın levätä ja aloittaa aikaerosta toipumisen saman tien. Koko perhe oli mukana: isä Richard, äiti Ann ja alakoululaiset suloiset tyttäret Kim ja Tina.

Perillä olin pirteä, ja kaikki olivat mukana esittelemässä uutta kotiani. Seitsemän huonetta, Porsche, pickup, uima-allas, bernhardilainen ja se matkailuauto. Wow! Kuin elokuvissa! Lumoutunut olo on mielessä kuin eilinen päivä.

Seuraavat 11 kuukautta vietin silloisen Sunset Rotary Clubin omana vaihto-oppilaana pienessä Rocklinin kaupungissa Central Valleyssa, Kalifornian laaksossa. Sijainti on mukava: Tyyni valtameri lännessä, Sierra Nevadan vuoristo idässä. Kerrottiin, että monilla oli traditio lähteä itsenäisyyspäivänä heinäkuun neljäs merelle surffaamaan ja sieltä suoraan vuoristoon laskettelemaan.

Vuoteen mahtui peräti neljä eri isäntäperhettä. Kaikki tietysti rotareita, mutta muuten erilaisia. Pienet lapset, isommat lapset, kotoa muuttaneet lapset, kotiäitejä, virkanainen, virkamies, eläkkeellä oleva lentoupseeri. Yhteistä kaikille oli jokailtainen yhteinen päivällinen. Hieno tapa, jotakin jota ei voi liikaa kehua! Jokaisen kuulumisille ja yhteisille ja muille suunnitelmille oli aikaa ja tilaa, ruoka herkullista, sain ajan kanssa etsiä englannin sanoja ja oppia uusia ja myös auttaa osaltani keittiössä. Joka ikinen perheen äiti valmisti myös aamiaisen, aina ja joka aamu. Jos oli kiire, ateria otettiin mukaan – yksi tavoista, joista Suomessa ei vielä tiedetty.

Kahdessa perheessä oli lapset aikuisia ja asuivat Sacramentossa melko lähellä. Näistä pari-kolmekymppisistä saimme nauttia mukana päivällispöydässä ilahduttavan usein. Rento kalifornialainen olemus, seurallinen, ystävällinen maailmankatsomus, huumori vertaansa vailla... hienoja hetkiä, joita arvostan. Yliopistoikäisten ja juuri sen ohittaneiden nuorien aikuisten kautta avautui maailma, joka oli monella tavalla mieluisa, suuresti viehättävä. Koin olevani onnekas.

Ensimmäinen ”isäni” Richard oli, paitsi Rotaryklubin presidentti, töissä apulaisrehtorina High Schoolissani. Sain erinomaisen opastuksen koulumaailmaan. Yhdessä valitsimme ne aineet jotka halusin, ja siitä alkoi paikallinen systeemi hahmottua. Mitään erityisiä ennakkotietoja ei minulla ollut, ja jo pelkkä oppilasmäärä – 1400 – vaati hetken hahmottamista. Jokaisella oli lukujärjestyksessä kuusi ainetta, mikä tarkoitti kuutta eri ryhmää päivässä eli noin 180:aa uutta luokkakaveria.

Koulubussi oli täsmälleen tv:stä tuttu, paitsi että yllätys oli matkalla soiva paikallisradio. Silkkää tauotonta rockia ja poppia. Mikä ylellisyys teinille, joka oli siihen saakka joutunut tyytymään yhteen tuntiin Nuorten sävellahjaa per viikko! Kun bussi kaarsi kampukselle aamuisin ennen puolta kahdeksaa, oli oppilaiden parkkipaikka jo autoja puolillaan. Juuri kukaan ei näyttänyt kärsivän aamuhätyksistä – päinvastoin, koulun cafeteriassa oli täysi meno päällä kun moni nautti aamiaisensa (maksullisen) vasta koululla. Iso uima-allas höyrysi, ja uintijoukkue veti päivän ensimmäisiä treenejä. Toiset olivat sitten koulun jälkeen kello 15.

Koulunkäynti oli suhteellisen kurinalaista. Kokeiden pisteytys oli asteikolla 0–100. Jokin Suomessa OK noin 60–70/100 pistettä olikin hylätty, F, Fail. Kokeisiin piti tosissaan lukea, vaikka aineisto olisi helpolta tuntunutkin. Toisaalta huomasin melko pian, että kunnianhimoisia tavoitteita ei kannattanut ottaa. Niin paljon tuli oltua poissa erilaisten nuorisovaihtotapaamisten ja muiden menojen takia, että kiitettävä todistus olisi mahdottomuus. Kokonaisarvosanoissa läsnäoloprosentilla oli suuri painotus.

Lauhkeassa ilmastossa luokat olivat kukin kuin rivitaloasunto, johon kuljetaan suoraan ulkoa. Mikä tahansa asiointi luokkahuoneen ulkopuolella kouluaikana vaati lupalapun. Jos poistuin kesken päivän lähteäkseni vaikka odottamaan kyytiä esitelmöimään, säntäsi pihassa vuorenvarmasti yksi tai kaksi palkattua vahtia peräämään selitystä. Vahtien perustyö sinänsä oli valvoa mahdollista tupakointia ja marijuanän välitystä.

Edes tavallinen arki ei ollut sitä, mihin oli tottunut. Tekemistä oli niin monenlaisia, ettei aika tai energia riittänyt kaikkeen. Arki oli koulua, läksyjä ja muun muassa hölkkää, uintia, ratsastusta, koripalloa ja tuolloin uutta muotilajia nimeltään racquetball, eräänlaista squashia. Lapsiperheissä olin muuten vaan mukana treeneissä kuten voimistelu ja tyttöjen jalkapallo, aikuisten perheissä seurusteltiin ja katseltiin televisiota, niitä lukemattomia toinen toistaan viihdyttävämpiä kanavia. Kavereillani oli tietysti jollei omat autot niin ajokortit, ja vietimme joskus aikaa kauppakeskuksissa, drive-in-elokuvissa tai periamerik-

kalaiseen tapaan rullaluistelemassa.

Tietysti kirjoittelin paljon kirjeitä. Rotaryklubilta sain joululahjaksi puhelun Suomeen. Se joulukuinen 5-minuuttinen sekä toinen joskus ennen paluumatkaa olivat ainoat suorat kontaktit kotimaahan. Taisin saada yhden ja lähettää yhden c-kasetin, siinä kaikki. En tiedä, millaista olisi vaihto-oppilasvuosi tiiviillä sometuksella ja skypeillä. Ajankäytöllisesti varmasti dramaattinen ero omani eduksi.

Osallistuin Rotarykokouksiin noin kerran kuukaudessa. Aluksi pidin mukanani pientä sanakirjaa, mutta kerran Richard ehdotti josko luopuisin siitä kokonaan. Neuvo oli hyvä. Ja kokouksissa mukavaa, vaikken puhujien vaativampaa sanastoa hallinnutkaan. Alkuvaiheen turhautumiset oman kielitaidon kömpelyyteen jäivät pian pois. Muutaman Amerikan-kuukauden kuluttua pidin oman Suomi-esitelmäni vaivattomasti ja jännittämättä. Toukokuinen hyvästelypuhe taas oli valmistelematon ja meni niin tunnepitoiseksi puolin ja toisin, etten muista muuta kuin meikit poskilla ja joitain huuruisia silmälaseja kuulijoiden suunnalla.

Luulen, että nuorten pedagogi Richard tiesi, että on hyvä antaa aikaa kielellisen ja muunkin varmuuden kypsymiselle. Taisi myös huomata sen, että nimenomaan Rotary-puheen kuulijakunnalla oli minulle erityinen status ja halusin olla hyvin valmistautunut. Olimme kumpikin tietoisia siitä, että joillakin muilla klubeilla oli käytäntönä heittää tuore vaihto-oppilas puhujapönttöön lähes välittömästi lentokoneen laskeuduttua.

Moni taho sai tiedon suomalaisesta vaihto-oppilaasta, ja sain kutsuja muun muassa lastentarhaan, alakouluun, Women's Club -kokoukseen (ei kahvittelu-seura vaan lähinnä kirjallisuuspiiri) ja jollekin toiselle Rotaryklubille. Lieneekö selitys Kalifornian rennossa elämäntyylissä verrattuna poliittisesti kenties aktiivisempaan pohjoiseen on vaikeaa sanoa, mutta joka tapauksessa vältyin Suomen tosiasialliseen itsenäisyyteen ja Neuvostosuhteisiin liittyviltä kysymyksiltä. Sen suunnan aihepiirin painotuksia olivat kokeneet vaihto-oppilaat muun muassa New Yorkissa ja Minnesotassa – näin kuulin vuosia myöhemmin Suomessa. Huippu-urheilussa oltiin ajan tasalla: ällistyttävän moni tiesi kysyä, onko etunimeni sama kuin Lasse Virenin vaimolla!

Itselläni julkisen, yleisön edessä puhumisen taito ja varmuus ovat täysin Rotary-vuoden ansiota. Oli varsin hienoa huomata, miten USA:ssa omaksuttu jäi pysyvänluonteiseksi myös silloin kun kieli ja maa vaihtuivat. Tuon ajan koulu Suomessa ja ehkä kulttuuri ja tavat yleensäkin olivat vailla rohkaisevia ja kannustavia aineksia.

Kauhavan Rotaryklubi aloitti nuorisovaihtotoiminnan v. 1975. Vuosien kuluessa olemme lähettäneet yli 40 kauhavalaista nuorta vuodeksi eri puolille maailmaa ja vastaanottaneet sieltä vastaavan määrän nuoria vuosivaihtoon Kauhavalaisiin perheisiin. Juhlistaaksemme tätä toimintamme 40-vuotis merkkivuotta pyysimme toiminnassa mukana olleita vaihtareita ja isäntäperheitä kirjoittamaan muistojaan ja kokosimme niistä tämän pienen antologiamuotoisen historiikin.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi